

Možnosti uplatnenia komunikatívnej metódy vo výučbe anglického jazyka

Anotácia: Autor definuje a spresňuje pojem komunikatívna metóda a analyzuje jej využitie vo výučbe anglického jazyka na Akadémii PZ v Bratislave. Odhaľuje teoretické východiská a približuje praktickú aplikáciu tejto metódy počas výučby tzv. *English for Specific Purposes*, t. j. angličtiny zameranej na profesijné situácie. Upozorňuje na jej význam pri zvyšovaní komunikatívnej kompetencie študentov.

Kľúčové slová: komunikatívna metóda, komunikatívna kompetencia, lingvistická kompetencia, metóda, cieľ vyučovacieho procesu, princípy, facilitácia

Úvod

V súčasnej dobe má komunikatívna metóda výrazný vplyv na všetky sféry výučby cudzích jazykov (osnovy, štandardy, učebnice, didaktické pomôcky, testovanie, učiteľské a žiacke roly a pod.) a tento termín sa v ostatnej dobe stáva synonymom kvalitnej jazykovej výučby. Komunikatívna metóda sa stáva metódou, s ktorou sa postupne stotožňujú aj učitelia cudzích jazykov na Akadémii PZ v Bratislave. Ide predovšetkým o aplikačnú rovinu, resp. interpretáciu komunikatívnej metódy v bežnej pedagogickej praxi, kde sa využitie komunikatívnej metódy nechápe len ako hovorenie v pároch či skupinách, hranie komunikatívnych hier a používanie cieľového jazyka počas hodiny bez ohľadu na vek a úroveň študentov. Ide o ucelený systém techník a prvkov, ktoré na seba nadväzujú, príp. sa prelínajú, a ich správna aplikácia tak vedie k zvýšenej komunikatívnej kompetencii študentov.

História

Komunikatívna metóda sa objavila v 70-tych až 80-tych rokoch 20. storočia v čase, keď *prechádzal dôraz od mechanických praktík jazykových modelov k aktivitám, ktoré mali priniesť študenta k používaniu významnejšieho a autentickjšieho jazyka*. Kým v 40-tych a 50-tych rokoch sa kládol dôraz na vedecky usporiadaný súbor lingvistických štruktúr, v 60-tych rokoch to boli obavy z generatívnej gramatiky Noama Chomského. Inovatívnosť 70-tych rokov priniesla niektoré divoké experimentálne vyučovacie metódy. Koniec 70-tych a začiatok 80-tych rokov znamenali začiatok toho, čo v odbornej cudzojazyčnej literatúre poznáme pod názvom CLT (*Communicative Language Teaching* – komunikatívna výučba jazykov). Vznikal tlak zmeniť vyučovacie metódy, aby sa vyhovelo požiadavkám „netradičných“ skupín študentov. Dochádzalo k uvedomeniu si neadekvátnosti tradičnej „gramatickej“ a „prekladovej“ metódy a nezmyselnosti bezvýznamného drilovania a opakovania. Nové sylaby zohľadnili potreby rôznych študentov. Tradičné akademické sylaby predpokladali, že študent musí zvládnuť daný jazyk v celej jeho šírke. Ale pre študentov menej akademického zamerania bola nevyhnutná schopnosť reagovať, čiže sledovali sa praktické ciele. Vedci vychádzali z *anglickej funkčnej lingvistiky* J. Firhta a M. A. K. Hallidaya, *americkej sociolingvistiky* D. Hymesa a J. Gumperza, ako aj z *filozofie* J. Austina a J. Searlea.¹

¹ Spracované podľa:

RICHARD J. – RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 153.

MELROSE, R. *The Communicative Syllabus, A Systematic-Functional Approach to Language Teaching*. London & New York, 1995, s. 158 – 161.

HOMOLOVÁ, E. *Učiteľské a žiacke roly na hodine cudzieho jazyka*. Banská Bystrica, UMB, 2004, s. 12 – 14.

www.macmillandictionary.com

Komunikatívna kompetencia

V porovnaní s ostatnými metódami, komunikatívna metóda prispieva k vzniku **komunikatívnej kompetencie**. Za najdôležitejšie sa pokladá učiť, ako používať jazyk, nie jazyk ako taký. D. Hymes² vytvoril tento pojem ako kontrast ku komunikatívnej pohľadu na jazyk a N. Chomského teóriu lingvistickej kompetencie.³

Vychádzajúc z N. Chomského lingvistická teória sa sústredila na charakteristiku abstraktných zručností hovoriacich, ktoré im umožňovali tvoriť gramaticky správne vety v cieľovom jazyku. Na druhej strane D. Hymes tvrdil, že takýto pohľad na lingvistickú teóriu bol sterilný a že na lingvistickú teóriu sa treba pozerat' ako na časť všeobecnejšej teórie inkorporujúcej tak komunikáciu, ako aj kultúru. Hymesova **teória komunikatívnej kompetencie** bola definíciou toho, čo *speaker* (hovoriaci) potrebuje vedieť, aby bol komunikatívne kompetentný v *speech community* (spoločnosti komunikujúcich). Podľa názoru Hymesa⁴ človek, ktorý získa komunikatívnu kompetenciu, získa tak vedomosti, ako aj schopnosť používať jazyk s ohľadom na to,

- či (a do akej miery) je niečo formálne možné
- či (a do akej miery) je niečo uskutočniteľné /prístupné v podmienkach nožnej implementácie
- či (a do akej miery) je niečo vhodné (adekvátne, úspešné) vo vzťahu ku kontextu, v ktorom sa to používa a hodnotí
- či (a do akej miery) je niečo skutočne vykonané a čo sa týmto zapríčinilo.

Pojem metóda v slovenskej a anglosaskej didaktickej literatúre

Je potrebné zdôrazniť, že tvár cudzojazyčnej výučby sa neustále mení⁵. Tak ako iné metódy aj komunikatívna metóda predstavuje rozsiahlu vyvíjajúcu sa problematiku, kde zatiaľ vládne terminologická nejednotnosť.

Rôznorodosť napríklad panuje aj v samotnom pomenovaní tejto vyučovacej metódy, pretože niektorí autori⁶ (Pýchová, Choděra) hovoria o komunikatívnej metóde (*communicative method*), iní⁷ (Medgyes, Savignon, Richards – Rodgers) o komunikatívnom vyučovaní (*communicative language teaching*) a ďalší⁸ (Littlewood) o komunikatívnom prístupe (*communicative approach*). Hutchinson⁹ práve kvôli sprofanovaniu tohto termínu uprednostňuje spojenie prístup zameraný na učenie sa (*a learning centred approach*) a Widdowson¹⁰ hovorí o vyučovaní jazyka ako o komunikácii (*teaching language as communication*).

² HYMES, D. *On Communicative Competence*. Philadelphia. University of Pennsylvania Press. 1971, s. 5.

³ Podľa N. CHOMSKÉHO sa **lingvistická kompetencia** zaoberá výlučne ideálom *speaker - listener* (hovoriaci - počúvajúci) v čisto homogénnej jazykovej komunite, ktorá ovláda svoj jazyk na výbornej úrovni a nie je dotknuteľná takými gramaticky irelevantnými podmienkami ako pamäťový limit, rozptyľovanie, odvracanie pozornosti a chyby (príležitostné alebo typické) pri používaní jazyka.

⁴ HYMES, D. *On Communicative Competence*. Philadelphia. University of Pennsylvania Press. 1971, s. 5 – 24.

⁵ LITTLEWOOD, W. *Communicative language teaching*. Cambridge: CUP, 1981, s. 108.

⁶ PÝCHOVÁ, I. *Ke komunikativní metodě výuky cizích jazyků*. In: *Cizí jazyky ve škole*, 1996/ 97, roč. 40, č. 3 – 4, s. 39 – 41.

CHODĚRA, R. et al. *Didaktika cizích jazyků na přelomu století*. Praha: Editpress, 2001, s. 196.

⁷ MEDGYES, P. *The non-native teacher*. London: Macmillan, 1994, s. 128.

SAVIGNON, S. *Communicative Competence: Theory and Classroom practice*. New York: Addison-Wesley Publishing Company Inc. 1983.

RICHARD J. – RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 171.

⁸ LITTLEWOOD, W. *Communicative language teaching*. Cambridge: CUP, 1981, s. 108.

⁹ HUTCHINSON, T. – WATERS A. *English for Specific Purposes*. 7.vyd. Cambridge: CUP, 1992, s. 183.

¹⁰ WIDDOWSON, H.G. *The roles of teachers and learners*. Oxford: OUP, 1987, s. 160.

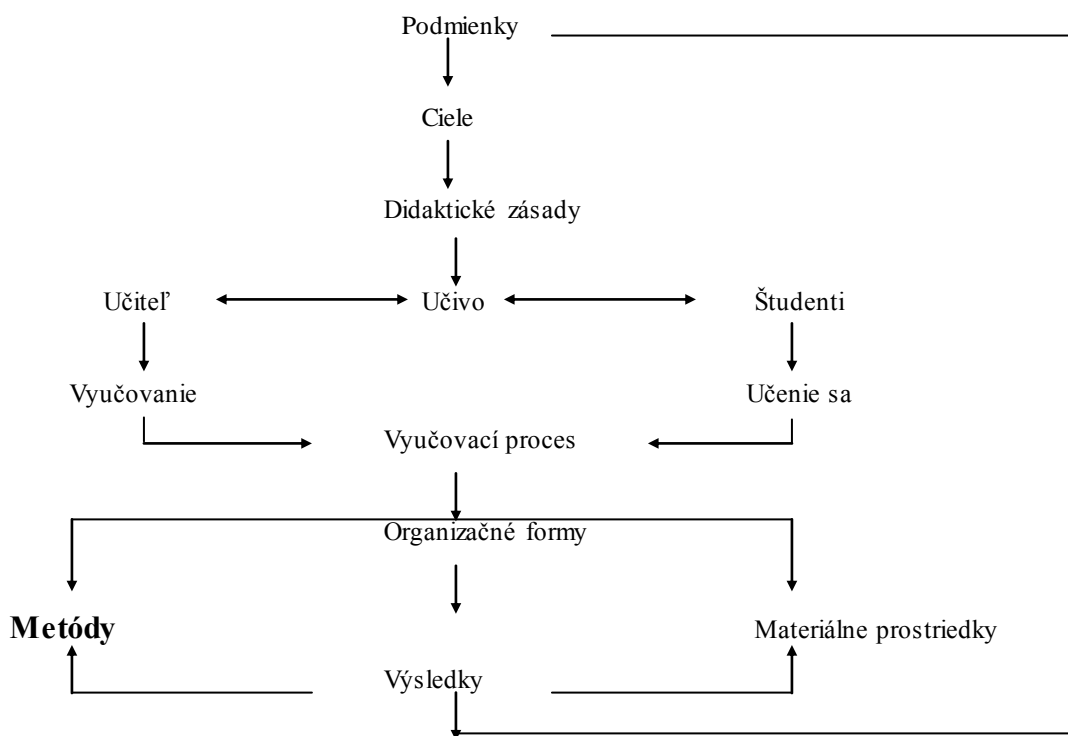
V tomto kontexte je potrebné zaoberať sa pojmom **metóda** a vybranými kategóriami, ktoré s pojmom metóda súvisia, pretože chápanie a používanie tohto pojmu sa v slovenskej a anglosaskej didaktickej literatúre výrazne odlišuje.

Vymedzenie metódy len na základe gréckeho *methodos* (postup, cestu k niečomu), prípadne inej všeobecnej definície, ako napr. „*systematická postupnosť činností smerujúcich k dosiahnutiu cieľa*“¹¹, by bolo nekompletné a nevystihovalo by jej podstatu vo výchovno-vzdelávacom procese.

V súčasnej slovenskej pedagogike pojem metóda opisuje **zámerné usporiadanie učiva, činností učiteľa a študentov, ktoré sú zamerané na dosiahnutie cieľov vyučovacieho procesu pri rešpektovaní didaktických zásad**¹². Je teda odpoveďou na to, ako postupovať vo výchovno-vzdelávacom procese tak, aby s čo najmenšou námahou, avšak čo najvyšším účinkom boli dosiahnuté stanovené výchovno-vzdelávacie ciele.

Miesto metódy v systéme slovenskej didaktiky schematicky znázorňuje obrázok č. 1, kde sú zobrazené činitele, ktoré podľa I. Tureka vytvárajú vyučovací proces¹³.

Obrázok č. 1 Vyučovací proces

Iná situácia je v anglosaskej didaktickej literatúre, kde definícia pojmu metóda nie je adekvátna nášmu poňatiu. Naopak, anglický pojem *method* (metóda) v sebe ukrýva oveľa širší význam a v didaktickej literatúre sa používa v zmysle slovenského pojmu **konceptia**. V kontexte naznačených súvislostí je konceptia širším pojmom ako pojem metóda, pretože v sebe zahŕňa systematické používanie viacerých metód/postupov vyučovacieho procesu a zároveň rieši problematiku niektorých ďalších činiteľov, ako napr. podmienok vyučovacieho procesu, jeho cieľov, výberu učiva, didaktických zásad, organizačných foriem i didaktických prostriedkov. Ako dokumentáciu týchto tvrdení uvádzame model Anthonyho,

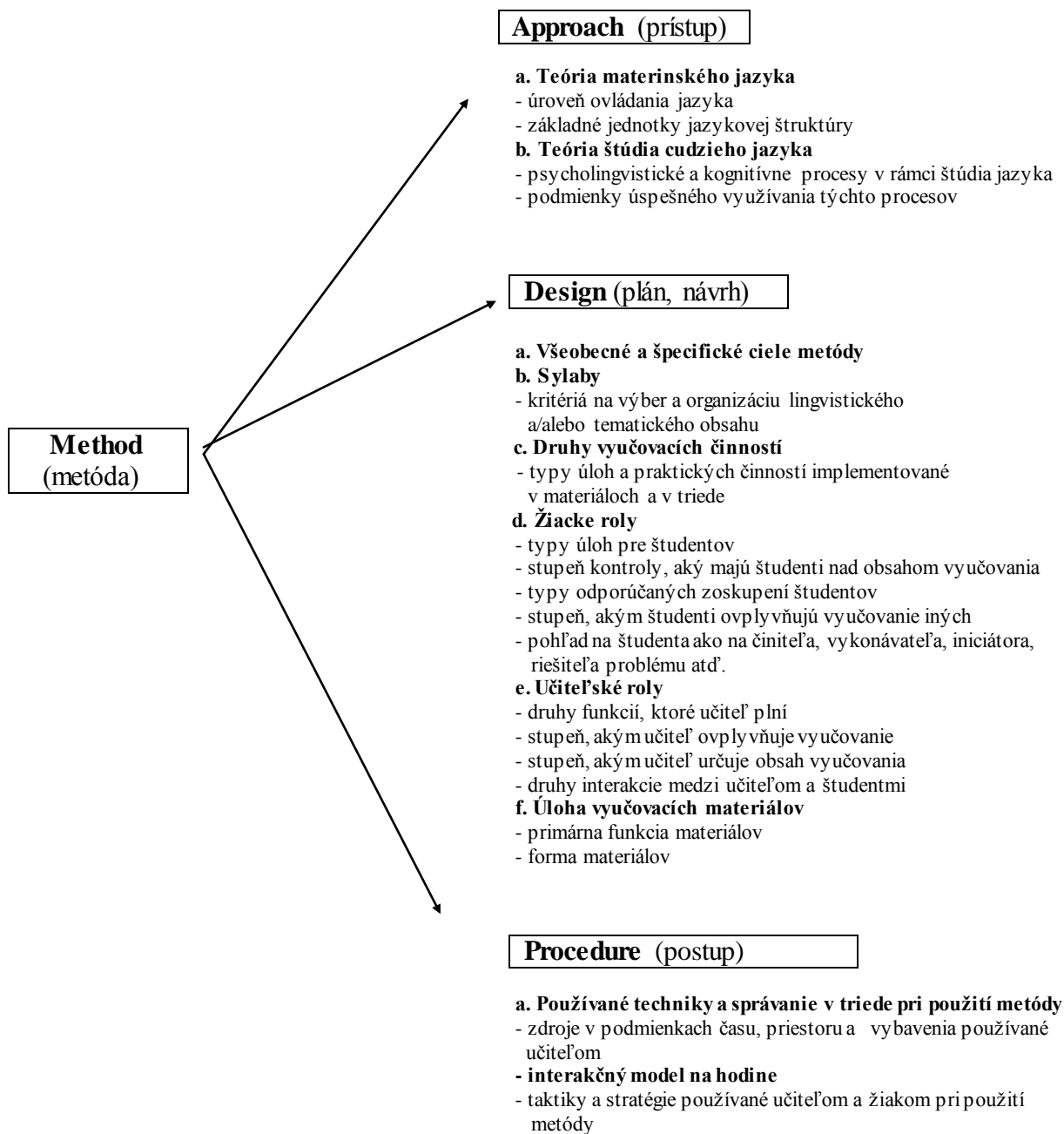
¹¹ TUREK, I. *Základy didaktiky vysokej školy*. Slovenská Technická Univerzita v Bratislave, 2006. s. 127.

¹² TUREK, I. *Základy didaktiky vysokej školy*. Slovenská Technická Univerzita v Bratislave, 2006. s. 128

¹³ TUREK, I. *Základy didaktiky vysokej školy*. Slovenská Technická Univerzita v Bratislave, 2006. s. 127 – 130.

ktorý bol neskôr prepracovaný J. C. Richardsom a T. S. Rogersom¹⁴. Ich schematická reprezentácia metódy (obrázok č. 2) poukazuje na tri základné elementy a následné subelementy, ktoré konštitujú vyučovaciu metódu (konceptiu). Ide o *approach* (prístup), *design* (návrh, plán) a *procedure* (postup). Úroveň *approach* sa zaoberá teóriou jazykového učenia sa, *design* analyzuje ciele jazykového učenia, obsah a sylaby a špecifikuje roly učiteľa, študentov a vyučovacích materiálov. Fáza implementácie je pomenovaná úrovňou *procedure*. Metóda teda teoreticky súvisí s prístupom, je organizačne determinovaná plánom a prakticky realizovaná postupom.¹⁵

Obrázok č. 2

¹⁴ RICHARD J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 33.

¹⁵ RICHARD J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 19 – 20.

Vzhľadom na skutočnosť, že teória výučby anglického jazyka sa opiera prevažne o anglosaské prístupy (ku ktorým sa poňatie Turka istým spôsobom približuje), pod pojmom metóda môžeme chápať dynamické systémové usporiadanie a vzájomné súvislosti jednotlivých prvkov edukačného procesu, odrážajúce filozofické a metodologické prístupy ku skúmaniu a chápaniu edukačnej reality.

Definícia komunikatívnej metódy

V bohatej odbornej literatúre nájdeme niekoľko definícií komunikatívnej metódy, čo je dôkazom dynamiky v didaktike, a táto nejednotnosť sa môže chápať ako prínos do mozaiky názorov na oblasť komunikatívneho vyučovania. Aj v oblasti princípov vládne určitá nejednotnosť. Samozrejme, že názory sa v mnohom zhodujú, rozdielnosť vládne skôr v miere zovšeobecnenia.

Vytvoriť unifikovanú definíciu komunikatívnej metódy je náročné. Ide o širokospektrálny súbor princípov o charaktere jazyka, ako aj o vyučovaní a štúdiu jazyka. E. Tandlichová uvádza, že ide o kombináciu situačnej prezentácie a nácviku jazykovej štruktúry. „*Jazykové jednotky sú v triede prezentované v situačných kontextoch kvôli zabezpečeniu pochopenia významu. Hlavným zámerom je to, aby študenti získali vedomosti o systéme jazyka a aby rozvíjali svoju kompetenciu za učiteľovej kontroly.*“¹⁶

W. Littlewood deklaruje: „*Jednou z najcharakteristickejších črt komunikatívnej výučby jazyka je, že venuje systematickú pozornosť funkčným, ako aj štruktúrnym aspektom jazyka.*“¹⁷

Podľa Richardsa a Rogersa ide o „*aplikáciu postupov, kde študenti pracujú vo dvojiciach alebo skupinách, využívajúc dostupné jazykové zdroje pri riešení úloh.*“¹⁸ Títo autori sa riadia nasledujúcimi tézami¹⁹:

- Jazyk je systém na vyjadrenie významu.
- Primárnou funkciou jazyka je umožniť interakciu a komunikáciu.
- Štruktúra jazyka odráža jeho funkčné a komunikatívne použitie.
- Primárnymi jednotkami jazyka nie sú len jeho gramatické a štruktúrne črty, ale i kategórie funkčného a komunikatívneho významu.

Najviac sa prikláňam k opisu H. D. Browna, ktorý komentuje komunikatívnu metódu nasledovne: „*...V triede sa pokúšame dostať študentov do „skutočnej“ komunikácie. Chceme, aby rozvíjali svoju lingvistickú fluenciu, nielen presnosť. Vybavujeme našich študentov nástrojmi, ktoré využijú v nenacvičených jazykových situáciách „mimo“ triedy. Ide nám o to, aby sme študentom umožnili jazykový tréning nielen prostredníctvom daných úloh v triede. Pozeráme sa na študentov ako na partnerov, ako na spolupracovníkov.*“²⁰

Charakteristika komunikatívnej metódy

Súhlasím s Pýchovou,²¹ ktorá uvádza 10 princípov, ktoré sú v jej ponímaní charakteristické pre túto metódu, a pokúša sa poukázať na najnovší vývoj v oblasti didaktiky angličtiny. Autorka uvádza tieto princípy:

- sémantická a formálna stránka cieľového jazyka
- uprednostňovanie plynulosti jazyka pred jeho formálnou presnosťou

¹⁶ TANDLICOVÁ, E. *Didaktika anglického jazyka*. UK Bratislava. 1995 s. 27.

¹⁷ LITTLEWOOD, W. *Communicative Language Teaching. An Introduction*. CUP. 1990, s. 86.

¹⁸ RICHARD J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 155.

¹⁹ RICHARD J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 161.

²⁰ BROWN, H.D. *Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy*. 2. vyd. 2001, s. 35.

²¹ IN HOMOLOVÁ E. *Uplatňovanie princípov komunikatívneho vyučovania prostredníctvom učiteľských rol*. UMB: Banská Bystrica. 2003, s. 18.

- autentický jazyk
- kontext
- podvedomé osvojovanie cudzieho jazyka cudzojazyčnou praxou
- sústredenie na žiaka a facilitujúca rola učiteľa
- práca v skupinách a hranie rol
- integrácia schopností s prioritou hovoreného prejavu
- komunikatívna kompetencia
- jazyk ako prostriedok komunikácie.

J. Harmer²² taktiež zdôrazňuje potrebu vyučovať komunikatívnu kompetenciu na rozdiel od lingvistickej kompetencie, t. z., že funkcie majú byť na vyššej úrovni ako formy. Pri svojej charakteristike Harmer podáva ucelenejší obraz, kladie dôraz na cieľ vyučovania, roly, vyučovací proces, interakciu medzi učiteľom a študentom, pocity, kultúru, jazykové aspekty, rodný jazyk, hodnotenie a chyby, viď tabuľka č 1.

Tabuľka č. 1: Charakteristika KM podľa J. Harmera

<p>Cieľ Stať sa komunikatívne kompetentným, byť schopný používať jazyk adekvátny danému sociálnemu kontextu.</p>	<p>Jazyk, kultúra Jazyk slúži na komunikáciu. Lingvistická kompetencia musí byť sprevádzaná schopnosťou rozpoznať zamýšľaný význam v rôznych sociálnych kontextoch. Kultúra predstavuje každodenný životný štýl reprezentantov cieľového jazyka. Dôležité je i neverbálne správanie.</p>
<p>Roly Učiteľ sprostredkováva učenie tým, že riadi činnosti v triede a uvádza komunikačné situácie. Študenti sú komunikanti, aktívne participujú na negociácii významu.</p>	<p>Jazykové aspekty Väčšia pozornosť je venovaná funkciám ako formám. Študenti sa venujú štyrom jazykovým zručnostiam od samého začiatku: rozprávaniu, počúvaniu, čítaniu a písaniu.</p>
<p>Vyučovací proces Činnosti sú komunikačné – predstavujú informačné medzery (nedostatky), ktoré je nevyhnutné vyplniť. Hovoriaci majú možnosť výberu – čo a ako to povedať, dostávajú spätnú väzbu od počúvajúcich, prostredníctvom ktorých si overia, či sa cieľ dosiahol. Používa sa autentický materiál. Študenti pracujú v skupinkách.</p>	<p>Polícia rodného jazyka Rodný jazyk zväčša nezohráva žiadnu úlohu.</p>
<p>Interakcia: študent – učiteľ a učiteľ – študent Učiteľ je iniciátorom interaktivít medzi študentmi a niekedy je i participátorom</p>	<p>Hodnotenie Učiteľ hodnotí neformálne prostredníctvom asistencie či komunikáciou, formálne prostredníctvom testov zameraných na reálnu komunikáciu.</p>
<p>Pocity Dôraz sa kladie na rozvoj motivácie prostredníctvom vytvárania zmysluplných jednotiek za použitia cieľového jazyka. Vyzdvihovaná je individualita, ako aj spolupráca študentov.</p>	<p>Reakcia na chyby Chyby sú považované za prirodzenú súčasť; i s neúplnými vedomosťami sú študenti schopní komunikovať.</p>

Aplikácia komunikatívnej metódy na A PZ

Každý z prístupov, ktorý (by) som uviedla, má svoje prednosti a je možné konštatovať, že sa v mnohom zhodujú. Dovolím si len akcentovať, že pri komunikatívnej metóde ide predovšetkým o princíp podriadenosti jazykových prostriedkov nácviku komunikatívnych zručností. Jednoznačné a konečné vymedzenie princípov komunikatívnej metódy neexistuje, tak ako neexistuje univerzálna metóda výučby cudzích jazykov. Za

²² HARMER, J. *The Practice of English Language Teaching*. 3. vyd. 2001. s. 39.

relevantné skôr považujem upozorniť na skutočnosť, že vyučovanie na Akadémii PZ poskytuje vhodné prostredie na adekvátnu implementáciu komunikatívnej metódy. Odborná literatúra nám poskytuje veľa konkrétnych námetov na jej tvorivú realizáciu. Ide v podstate o súhrn troch základných zásad:

1. Jazyk je systém na vyjadrenie významu.
2. Primárnou funkciou jazyka je umožniť interakciu a komunikáciu.
3. Štruktúra jazyka odráža jeho funkčné a komunikatívne použitie.²³

Uvedené zásady vedú k nasledujúcim východiskám:

- činnosti, ktoré zahŕňajú skutočnú komunikáciu, motivujú študentov k učeniu;
- činnosti, v ktorých sa jazyk používa na vykonávanie zmysluplných úloh, podporujú učenie;
- jazyk, ktorý je pre študenta zmysluplný, podporuje proces učenia.

Na základe praktických skúseností môžem konštatovať, že využívaním komunikatívnej metódy výučby anglického jazyka na A PZ sa dosiahne u študentov vyššia úroveň komunikatívnej kompetencie, t. j., že týmto spôsobom vyučovania sa zvyšuje a urýchľuje kvalita jazykovej výučby. Výučba je pre študentov pútavejšia, dynamickejšia a atraktívnejšia. Ako som už spomenula, výučba AJ sa sústreďuje na profesijné zameranie našich študentov v rámci oboch študijných odborov (tzv. *English for Specific Purposes*). To znamená, že preberané učivo je relevantné, vychádza z aktuálnych potrieb a je mu prispôbený aj výber učebných materiálov. Na dosiahnutie kvalitnej „triednej“ interakcie učebný materiál pozostáva z troch typov: text-based (zameraný na písaný text) – a to *Odborné texty z anglického jazyka*, ktoré katedra jazykov vypracovala na základe jazykových požiadaviek v súlade so zameraním našej vysokej školy, task-based (zameraný na vykonávanie úloh) – rôzne hry, rolové hry, simulácie atď., ktoré sú založené na vzájomnej interakcii, a realia (reálie) – autentické materiály, názorné učebné pomôcky a grafické a vizuálne zdroje na provokáciu praktického jazyka.

Anglický cudzí jazyk sa využíva ako nástroj vzdelávania, nielen ako výsledok procesu vyučovania. Študenti dokážu pochopiť učivo efektívnejšie väčšinou priamo na vyučovacej hodine, ktorá je zameraná predovšetkým na rozvoj ich komunikatívnych zručností, kde učiteľ dokáže uvážlivo meniť svoju rolu v prospech študentov. Uplatňovanie komunikatívnej metódy vytvára lepší manévrovací priestor pre učiteľa, ktorý nie je len sprostredkovateľom jazykových prostriedkov, ale je predovšetkým facilitátorom jazykového vzdelávania a snaží sa vytvoriť takú atmosféru na hodine, ktorá by bola čo najbližšie realite. V neposlednom rade aj využívaná moderná technika (multimediálny projektor, notebook, počítačový program PowerPoint, učebňa vybavená výpočtovou technikou s možnosťou internetu) prispieva k tomu, že študenti sú sústredenejší, lepšie prijímajú nové informácie, získavajú sebavedomie. Komunikatívna metóda má vplyv na zvyšovanie plynulosti vyjadrovania sa, rozširovanie rozsahu slovnej zásoby a na motiváciu aktívne komunikovať v anglickom jazyku. Komunikatívna metóda, obsahovo i jazykovo opodstatnená, vo veľkej miere obohacuje hodiny anglického jazyka, keďže konverzačné a komunikatívne aktivity dávajú možnosti kreatívnym diskusiám, porovnávaniu názorov a vyjadrovaniu stanovisk. Vhodným využitím komunikatívnej metódy sa na hodinách vytvára priestor na spontánnosť prejavu, aktiváciu a fixáciu lexikálnych jednotiek, formovanie rečových návykov, ako aj na vlastnú tvorivosť študentov.

²³ RICHARDS, J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP 2001, s. 161

Literatúra

- AVIGNON, S. *Communicative Competence: Theory and Classroom practice*. New York: Addison-Wesley Publishing Company Inc. 1983.
- BROWN, H. D. *Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy*. 2. vyd. 2001, s. 35.
- FINOCCHIARO, M., BRUMFIT, CH. *The Functional-notional approach*. OUP, 1983, s. 122 – 123.
- HARMER, J. *The Practice of English Language Teaching*. 3. vyd. 2001. s. 39.
- HOMOLOVÁ, E. *Učiteľské a žiacke roly na hodine cudzieho jazyka*. Banská Bystrica, UMB, 2004, s. 12 – 14.
- HOMOLOVÁ E. *Uplatňovanie princípov komunikatívneho vyučovania prostredníctvom učiteľských rol*. UMB: Banská Bystrica. 2003, s. 18.
- HUTCHINSON, T., WATERS A. *English for Specific Purposes*. 7. vyd. Cambridge: CUP, 1992, s. 183.
- HYMES, D. *On Communicative Competence*. Philadelphia. Universtiy of Pensylvania Press. 1971, s. 5 – 24.
- CHODĚRA, R. et al. *Didaktika cizích jazyků na přelomu století*. Praha : Editpress, 2001, s. 196.
- LITTLEWOOD, W. *Communicative language teaching*. Cambridge: CUP, 1981, s. 86, 108.
- MEDGYES, P. *The non-native teacher*. London: Macmillan, 1994, s. 128.
- MELROSE, R. *The Communicative Syllabus, A Systematic-Functional Approach to Language Teaching*. London & New York, 1995, s. 158 – 161.
- PÝCHOVÁ, I. Ke komunikativní metodě výuky cizích jazyků. In *Cizí jazyky ve škole*, 1996/97, roč. 40, č. 3 – 4, s. 39 – 41.
- RICHARD J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 153 – 155, 161.
- RICHARD J., RODGERS, T. *Approaches and Methods in Language Teaching*. CUP, 2001, s. 33, 171.
- TANDLICHOVÁ, E. *Didaktika anglického jazyka*. UK Bratislava. 1995 s. 27.
- TUREK, I. *Základy didaktiky vysokej školy*. Slovenská Technická Univerzita v Bratislave, 2006. s. 127.
- WIDDOWSON, H. G. *The roles of teachers and learners*. Oxford: OUP, 1987, s. 160.

Key words: communicative method, communicative competence, linguistic competence, method, educational objective, principles, facilitation

Summary

The article points out the communicative method in English language teaching, in particular within so-called *English for Specific Purposes*. The author presents a brief historical background of the communicative method, the notion itself and its definition from different perspectives. The last part shows how this method is being applied at the Academy of the Police Force in Bratislava in both study programs. The practice and experience show that this is the method, which make the teaching interesting, actual, relevant to the needs of students. The last but not least it contributes to the development of the students' communicative competence.

mjr. Mgr. Iveta Balasičová
Akadémia Policajného zboru v Bratislave

Katedra jazykov
e-mail: iveta.balasicova@minv.sk

Recenzent: prof. PhDr. Jiří Seknička, DrSc.